Aftale mellem regeringen, Enhedslisten og Alternativet om Finansloven for 2027 (29. november 2026)

Aftale om finansloven for 2027

I en verden i stor forandring står Danmark på et solidt økonomisk grundlag. Rekordhøj beskæftigelse, sunde offentlige finanser samt dygtige virksomheder og medarbejdere har løftet velstanden, og flere mennesker har fået mulighed for at deltage i arbejdsfællesskabet.

Det stærke grundlag skal bruges til at imødegå de udfordringer, som Danmark står i, og skabe et endnu stærkere samfund.

Med finansloven for 2027 prioriteres blandt andet sikkerhed og tryghed, kollektiv transport, klima og miljø, velfærd, børn og unge og bedre sammenhæng mellem land og by.

Regeringen, Enhedslisten og Alternativet er blandt andet enige om følgende initiativer.

Kollektiv transport
- Gratis kollektiv transport for børn og unge
- Pulje til samkørsel
- Befordringsgaranti til ungdomsuddannelser

Klima og miljø
- Aftale om grøn varme og socialt tilskud til elbiler mv.
- Lempelse af beskatning af arbejdsgiverbetalt cykel
- VE-initiativer, herunder styrket lokal forankring af udbygning af vedvarende energi, forhøjelse af tilskudspulje til etablering af solceller på etageboligejendomme samt tagatlas og investeringspipeline i storbykommunerne
- Ekstra ressourcer til Fonden for Plantebaserede Fødevarer
- Bæredygtigt byggeri
- Etablering af tre nye marine naturnationalparker
- Handlingsplan for miljøfarlige stoffer i havmiljøet og undersøgelse af løsninger på indvirkning af tidligere råstofindvinding på havbunden
- Ekspertkommissionen for trivselsøkonomi
- Økologipakke
- Grønne investeringer i EIFO
- Styrket dyrevelfærd
- Forhandlinger om udmøntning af EU's fælles landbrugspolitik fra 2028

Velfærd
- Vederlagsfri tandpleje for udsatte grupper og førtidspensionister
- Styrket indsats mod fattigdom og økonomisk udsathed
- Forbedringer af tidlig pension mv.
- Initiativer på socialområdet i 2026
- Løft på 1.000 kr. pr. måned til folkepensionister, der har mindst
- Forebyggelsesfond
- Likviditetstilskud til særligt udsatte kommuner i 2028
- Udvidelse af retten til ledsagelse

Børn og unge

- Ramme til initiativer i ”Børnenes Danmark”
- Initiativer til at styrke indsatsen mod unges brug af opioider
- Styrkelse af LGBT+ elevers trivsel
- Myndighedssvigt og forældelsesfrister i sager vedrørende børn og unge under 18 år

Sammenhæng mellem land og by

- Bosætning og attraktive lokalsamfund i landdistrikterne
- Støtte til lokale folkemøder
- Rød løber-ordning for landdistrikter

Øvrige initiativer

- Det flerårige statslige arbejdsprogram
- Lokale initiativer
- Styrket indsats for udtrapning af psykofarmaka i almen praksis
- Permanentgørelse af fradrag for reparation af hårde hvidevarer
- Opfølgning på ekspertgruppe om den danske model
- Ændring af satsreguleringsmekanismen
- Styrket indsats mod partnervold, partnerdrab og vold mod børn
- Et bæredygtigt og demokratisk erhvervsliv
- Passagerafgift for privatfly
- Ramme til yderligere lokale og mindre initiativer
- Efterforskning af internationale forbrydelser under NSK

Finansiering

- Udmøntning af forhandlingsreserve mv.
- Konkrete finansieringstiltag

Kollektiv transport

Det er vigtigt for regeringen og aftalepartierne, at Danmark har et velfungerende og effektivt kollektivt transportsystem, der bidrager til at skabe et sammenhængende Danmark med høj mobilitet.

Gratis kollektiv transport for børn og unge

Adgang til billig og effektiv kollektiv transport kan styrke børn og unges mobilitet. Regeringen, Enhedslisten og Alternativet er derfor enige om at indføre gratis kollektiv transport for børn og unge under 22 år.

I forlængelse heraf er regeringen og aftalepartierne enige om at indføre gratis kollektiv transport for 17-21-årige fra 1. september 2027 og for alle børn og unge under 22 år fra 1. januar 2029, det vil sige transport med busser, letbaner, fjern- og regionaltog, lokaltog, S-tog og metro.

Regeringen, Enhedslisten og Alternativet er enige om, at der samtidig indføres 50 pct.-rabat i den kollektive transport for 16-årige, svarende til den nuværende pris for børn, fra 1. september 2027 til 1. januar 2029. Aftalepartierne er enige om at stemme for et lovforslag, der giver by-, land- og transportministeren bemyndigelse til at kunne indføre rabatterne.

Aftalepartierne er enige om, at der afsættes midler til at finansiere, at kommunerne kan sænke egenbetalingen for kørselstilbuddet til individuel handicapkørsel for unge under 22 år fra 1. september 2027.

Med henblik på at imødegå kapacitetsudfordringer i den kollektive transport indføres følgende midlertidige undtagelser til gratis kollektiv transport for målgruppen:

- Betaling for passage over Storebælt hverdage kl. 7-9 og 15-17 og søndag kl. 12-19 svarende til den nuværende pris for en ungdomsbillet fra Korsør til Nyborg for at imødegå kapacitetsudfordringer i landsdelstrafikken.

- Betaling i Københavns metro hverdage kl. 7-19 i zone 1-3, hvor det er muligt at gå eller cykle til centrum af København, dog med 50 pct.-rabat for målgruppen.

Aftalepartierne vil løbende følge udviklingen i konsekvenserne for kapaciteten i de kollektive transportformer. Aftalepartierne vil mødes og drøfte håndteringen, såfremt der bliver behov herfor.

Aftalepartierne noterer sig, at der er planlagt en række udvidelser af kapaciteten i den kollektive transport. Dette omfatter blandt andet indkøb og idriftsættelse af nye tog i DSB's fjern- og regionaltog, forventeligt fra 2029-2033, og åbningen af den nye M5-linje i Københavns metro, forventeligt i 2036.

Aftalepartierne er enige om, at de ovennævnte midlertidige undtagelser til gratis kollektiv transport for målgruppen skal bortfalde, hvis kapaciteten i den kollektive transport kan under-

støtte dette i balance med en fortsat effektiv afvikling af den kollektive transport. Der vil desuden skulle afklares finansiering som følge af bortfald af undtagelserne. Aftalepartierne er i forlængelse heraf enige om senere at drøfte tidspunkter for bortfald af undtagelserne i lyset af kapacitetsudviklingen.

Udover den statslige kompensation for disse nye rabatter i den kollektive transport videreføres den statslige kompensation til trafikvirksomhederne for de nuværende rabatordninger til unge, således at trafikvirksomhederne opretholder den samlede indtægt fra kundegruppen. Det indebærer, at den del af den eksisterende kompensation, der vedrører unge, der nu får gratis kollektiv transport, overgår til kompensationen for gratis kollektiv transport til unge.

Der afsættes 0,7 mia. kr. i 2027, 2,1 mia. kr. i 2028, 3,0 mia. kr. i 2029 og 3,0 mia. kr. i 2030.

Pulje til samkørsel

Aftalepartierne er enige om at etablere en pulje til samkørsel, som kommuner og regioner kan søge med henblik på samkørselsordninger. Puljen oprettes og administreres af Trafikstyrelsen.

Der afsættes 10,0 mio. kr. i 2027 til puljen.

Befordringsgaranti til ungdomsuddannelser

Regeringen og aftalepartierne er enige om at undersøge mulige modeller for en befordringsgaranti til ungdomsuddannelserne. Modellerne skal være inspireret af den befordringspligt, som allerede findes for elever i folkeskolen, hvor kommunerne er forpligtet til at sikre, at der er en offentlig transportmulighed for elever, der lever op til bestemte kriterier.

Klima og miljø

Det er vigtigt for regeringen og aftalepartierne at prioritere den grønne omstilling og et bæredygtigt Danmark med mere natur, rent drikkevand og bedre havmiljø.

Aftale om grøn varme og socialt tilskud til elbiler mv.

Danmark skal gøre sig mindre afhængig af fossile brændsler. Det kræver en omfattende elektrificering af samfundet og en fortsat grøn omstilling. Omstillingen skal ske på en socialt balanceret måde, hvor det bliver billigere for flere at vælge grønne løsninger. Regeringen og aftalepartierne har derfor i november 2026 indgået Aftale om grøn varme og socialt tilskud til elbiler mv. Med aftalen er partierne enige om at tage yderligere skridt mod elektrificering af transport- og varmesektoren og understøtte, at den grønne omstilling er tilgængelig for en bredere del af befolkningen, *jf. boks 1*.

Boks 1
Aftale om grøn varme og socialt tilskud til elbiler mv.

Initiativer:

- Ramme til grønt varmeudspil, som bl.a. skal anvendes til et målrettet tilskud til husstande, der har vanskeligt ved at finansiere en grøn varmeløsning
- Socialt tilskud til elbiler i 2028-2030
- Forlængelse af Varmepumpepuljen og Afkoblingsordningen i 2027
- Fjernvarmepulje og grøn varme, herunder pilotprojekt for elektrificering i fjernvarmen, herunder store varmepumper
- Termonet
- Grøn omstilling af ø-færger

Finansiering:

- Højere grænse for momsgodtgørelse for turister fra tredjelande
- Nedjustering af pulje til afgiftsfritagelse af biogas
- Moms på korttidsudlejning af boliger
- Ramme til elektrificering
- Ramme til Fjernvarmepulje
- Omprioritering af midler til AI-gigafabrikker

Lempelse af beskatning af arbejdsgiverbetalt cykel

Regeringen og aftalepartierne er enige om at lempe beskatningen af privat brug af arbejdsgiverbetalte cykler. Formålet er at gøre det mere attraktivt at vælge cyklen, fremme danskernes sundhed, forbedre fremkommeligheden i byerne og understøtte den grønne omstilling.

Med en ny firmacykelordning gives et bundfradrag på ca. 10.000 kr. (2027-niveau) i cyklens pris, før den skattepligtige værdi beregnes skematisk. Bundgrænsen reguleres efter personskattelovens § 20. Den del af cyklens pris, der overstiger bundfradraget, vil indgå i cyklens skattepligtige værdi med 30 pct., svarende til de årlige løbende udgifter til afskrivning, reparation og vedligeholdelse af cyklen.

Der afsættes 185 mio. kr. årligt fra 2028 til en lempelse af beskatningen af arbejdsgiverbetalt cykel.

VE-initiativer

Regeringen, Enhedslisten og Alternativet vil arbejde målrettet for at gøre Danmark selvforsynende med billig og sikker vedvarende energi. Udbygningen af vedvarende energi på land er et væsentligt ben i accelerationen af den grønne omstilling. Der er derfor enighed om at understøtte udbygningen af vedvarende energi på land.

For at sikre udbygningen af vedvarende energi på land igangsættes et arbejde med at afsøge modeller, der kan styrke den lokale forankring og incitamentsstruktur. Det skal, jf. regeringsgrundlaget, bl.a. ske ved at sikre udbygningen af vedvarende energi på land med følgende tiltag:

- Modeller, hvor berørte borgere i lokalsamfund kan belønnes i form af medejerskab.

- Mere inddragelse og større økonomiske incitamenter, og hvor kommuner, der tager ansvar for udbygning af vedvarende energi, belønnes med en bonus, der kan understøtte velfærden lokalt.

Dertil afsøges modeller, der kan fremme borgerdreven og -ejet energiproduktion og energifællesskaber. Det undersøges, hvordan mindre forsyningsselskaber kan deltage i opsætning af lokal vedvarende energi til gavn for lokalområdet.

Der er derfor enighed om at igangsætte undersøgelser af dette, herunder muligheder for en bonus til kommuner og lokalsamfund, der er berørt af udbygningen af vedvarende energi, og understøttelse af andelsbaserede modeller, hvor naboer og lokalsamfund selv ejer og driver VE på land. Der skal desuden undersøges fordele og ulemper ved, fx i EIFO og inden for rammerne af EU's statsstøtteregler, at fremme lokalt medejerskab af VE-anlæg på land gennem lån på gunstigere vilkår end markedsvilkår, herunder hvilket statsligt finansieringsbehov sådanne lån vil medføre.

Aftalepartierne involveres i udformningen af rammen for undersøgelsen, herunder fokus, proces og ekstern involvering, og inviteres efterfølgende til drøftelser om oplægget til de mulige modeller i efteråret 2027 sammen med Folketingets øvrige partier. Aftalepartierne noterer sig dertil, at regeringen vil undersøge, om selskabsskatten fra de virksomheder, der producerer grøn strøm, i større omfang kan tilfalde de kommuner, hvor anlægget er placeret.

Regeringen og aftalepartierne er desuden enige om at afsætte 20,0 mio. kr. årligt i 2027-2030 til en forhøjelse af tilskudspuljen til etablering af solceller på etageboligejendomme. Dertil igangsættes et arbejde med at justere tildelingskriterierne for puljen, mhp. at puljen kan komme flere til gavn. Bevillingsniveauet for tilskudspuljen vil efter forhøjelsen således være 35,0 mio. kr. i 2027, 34,7 mio. kr. i 2028, 29,7 mio. kr. i 2029 og 29,9 mio. kr. i 2030.

Derudover er regeringen og aftalepartierne enige om at afsætte 8,4 mio. kr. årligt i 2027 og 2028 til arbejdet med udvikling af tagatlas og investeringspipeline i storbykommunerne. Arbejdet skal understøtte kortlægning af egnede tage til solcelleopsætning og udarbejdelsen af projektpakker i storbykommunerne.

Ekstra ressourcer til Fonden for Plantebaserede Fødevarer

For at styrke forskning, udvikling, produktion og eksport af plantebasererede fødevarer samt i højere grad at imødekomme ansøgninger til fonden, afsættes et ekstraordinært tilskud på 150 mio. kr. i 2027.

Bæredygtigt byggeri

Regeringen, Enhedslisten og Alternativet er enige om en samlet pakke for at styrke bæredygtigt byggeri.

Forøgelse af skoleuger på tømreruddannelsen

Regeringen, Enhedslisten og Alternativet er enige om, at træfagenes byggeuddannelse med specialet tømrer spiller en vigtig rolle i omstillingen til et mere bæredygtigt byggeri. Regeringen og aftalepartierne er på den baggrund enige om at afsætte midler til, at der på hovedforløbet i træfagenes byggeuddannelse med specialet tømrer kan indføres fire ekstra skoleuger målrettet undervisning i bæredygtigt byggeri. De fire ekstra skoleuger vil skulle erstatte fire oplæringsuger, så den samlede varighed af uddannelsen ikke ændres. Regeringen og aftalepartierne noterer sig, at Det Faglige Udvalg for Træfagenes Byggeuddannelse tidligere har foreslået en lignende omlægning af uddannelsen.

Der afsættes 2,1 mio. kr. i 2027, 11,2 mio. kr. i 2028, 23,6 mio. kr. i 2029, 30,2 mio. kr. i 2030 og 31,8 mio. kr. årligt varigt til taxameterudgifter forbundet med fire ekstra skoleuger på hovedforløbet i træfagenes byggeuddannelse med specialet tømrer. Initiativet er varigt.

Slots- og Kulturstyrelsens forvaltning af bygningsfredningsområdet

Regeringen og aftalepartierne er desuden enige om at afsætte 10,0 mio. kr. årligt i 2027-2030 til Slots- og Kulturstyrelsens forvaltning af bygningsfredningsområdet med henblik på hurtigere behandling af sager vedrørende fredede bygninger.

Grøn håndværkerlinje i byggefagene

Regeringen og aftalepartierne er enige om, at en fortsat bæredygtig udvikling af byggeriet kræver faglærte med viden og kompetencer inden for den grønne omstilling.

Regeringen og aftalepartierne afsætter derfor 4,5 mio. kr. årligt i 2027-2030 til, at de faglige udvalg inden for byggefagene aktivt kan afsøge, hvilke behov der er for yderligere tilpasninger af deres uddannelser for at understøtte den grønne omstilling, bl.a. i forbindelse med bygningsrenovering og omdannelse af eksisterende bygninger. Det kunne fx være oprettelse af nye grønne specialer eller nye kompetencemål.

Det skal ske i samarbejde med Herningsholm Erhvervsskole & Gymnasier, som er den landsdækkende klimaerhvervsskole inden for bæredygtigt byggeri, og Videnscenter for Håndværk og Bæredygtighed.

Klimaerhvervsskolen kan understøtte de faglige udvalgs arbejde, fx ved at udvikle og formidle grønne undervisningsforløb og iværksætte forsøg med udvikling og afprøvning af nye fag og tilrettelæggelsesformer. Midlerne kan desuden anvendes til at styrke klimaerhvervsskolens indsats ift. faglig opkvalificering af undervisere inden for byggefagene på tværs af landets erhvervsskoler. Der afsættes 4,5 mio. kr. årligt i 2027-2030 til klimaerhvervsskolen Hernings-holm Erhvervsskole & Gymnasier.

Videnscentret for Håndværk og Bæredygtighed kan fx bidrage med ekspertviden, kurser, undervisningsmaterialer og udstyr. Der afsættes 1,0 mio. kr. årligt i 2027-2030 til videnscentret.

For yderligere at understøtte undervisernes kompetencer inden for det grønne område fordeles 10,0 mio. kr. årligt i 2027-2030 til erhvervsskoler med udbud af uddannelser inden for byggefagene til faglig efteruddannelse inden for det grønne område. Pengene fordeles efter elevaktivitet.

Der afsættes i alt 20,0 mio. kr. årligt i 2027-2030.

Etablering af tre nye marine naturnationalparker

Der er afsat 25,6 mio. kr. i 2027, 26,2 mio. kr. i 2028 og 25,9 mio. kr. årligt i 2029 og 2030 til etablering af to nye marine naturnationalparker. Regeringen og aftalepartierne er enige om at afsætte 11,8 mio. kr. i 2027, 13,6 mio. kr. i 2028, 13,4 mio. kr. i 2029 og 12,9 mio. kr. i 2030 til at etablere én yderligere marin naturnationalpark.

Der afsættes en samlet ramme på 37,4 mio. kr. i 2027, 39,8 mio. kr. i 2028 og 39,3 mio. kr. i 2029 og 38,8 mio. kr. i 2030 til etablering af tre nye marine naturnationalparker.

Handlingsplan for miljøfarlige stoffer i havmiljøet og undersøgelse af løsninger på indvirkning af tidligere råstofindvinding på havbunden

Der afsættes midler til at udarbejde hhv. en handlingsplan for miljøfarlige stoffer i havmiljøet, der indeholder reduktionsmål og konkrete virkemidler, samt til at undersøge problematikken om og mulige løsninger på indvirkning af tidligere råstofindvinding på havbunden.

Der afsættes en samlet ramme på 10,0 mio. kr. årligt i 2027-2030 til de to initiativer.

Ekspertkommissionen for trivselsøkonomi

Regeringen og aftalepartierne er enige om at prioritere midler til en ekspertkommission for trivselsøkonomi, der skal udarbejde forslag til en dansk model for, hvordan bl.a. trivsel, social sammenhængskraft, sundhed, demokrati, klima og natur bedre kan indgå i grundlaget for politiske og økonomiske prioriteringer. Det kan bl.a. gælde livskvalitet, fysisk og mental sundhed, fattigdom og ulighed samt klima, natur og ressourceforbrug.

Der afsættes en ramme på 3,5 mio. kr. årligt i 2027 og 2028. Rammen skal blandt andet anvendes på debatskabende aktiviteter.

Økologipakke

Regeringen, Enhedslisten og Alternativet ønsker at styrke udviklingsmulighederne for det økologiske landbrug og fødevareerhverv i Danmark. Der aftales derfor en økologipakke.

Med økologipakken afsættes der yderligere 10,0 mio. kr. årligt i 2027-2030 til en forøget basisbevilling til Fonden for økologisk landbrug. Dermed vil fondens basisbevilling være 20,0 mio. kr. årligt i 2027-2030.

Derudover afsættes der 4,6 mio. kr. årligt i 2028 og frem mhp. en forlængelse af den nuværende bevilling til Det Økologiske Spisemærke. Det Økologiske Spisemærke er en statslig certificering og mærkningsordning for spisesteder i Danmark, der viser, hvor stor en del af de indkøbte føde- og drikkevarer, der er økologiske.

Dertil afsættes der 1,0 mio. kr. årligt i 2027-2030 med henblik på, at Fødevarestyrelsen kan genoptage eksportstøtteaktiviteter omtrent på niveau med tidligere. Fødevarestyrelsen har indtil 2023 haft en eksportunderstøttende indsats for økologi.

På baggrund af ovenstående afsættes der samlet 11,0 mio. kr. i 2027 og 15,6 mio. kr. i 2028-2030 til en økologipakke.

Regeringen og aftalepartierne er desuden enige om at undersøge, hvorvidt produktionsafgifter opkrævet fra økologisk produktion fremover kan forvaltes af Fonden for økologisk landbrug. Formålet er at understøtte, at afgiftsmidler fra økologisk produktion anvendes til gavn for den økologiske produktion. I forlængelse af undersøgelsen vil regeringen og aftalepartierne mødes og drøfte den videre håndtering i løbet af 2027.

Grønne investeringer i EIFO

Regeringen og aftalepartierne er enige om, at regeringen i 2027 skal fremlægge konkrete modeller for, hvordan Danmarks Eksport- og Investeringsfond (EIFO) kan fremme elektrificering og grøn omstilling af produktionen i Danmark. Modellerne skal bl.a. belyse, om EIFO inden for EU's statsstøtteregler kan tilbyde lån, investeringer og garantier på gunstigere vilkår end markedets, herunder gennem lavere renter eller større risikovillighed, og hvilket statsligt finansieringsbehov sådanne lån, investeringer og garantier vil medføre. Det kan i den sammenhæng belyses i hvilket omfang statsstøtte gennem gunstige lån, investeringer og garantier effektivt kan styrke elektrificering og grøn omstilling i samspil med statsstøtte gennem fx direkte tilskud. Arbejdet kan inddrage midlerne i Danmarks Grønne Fremtidsfond.

Styrket dyrevelfærd

Regeringen og aftalepartierne noterer sig, at regeringen vil sikre, at ekstremavl i griseproduktionen forbydes, at forbuddet mod halekuperinger reelt overholdes, at fiksering omkring faring og diegivning fuldt udfases, at grise tidligst fravænnes mindst fire uger efter fødslen uden mulighed for undtagelser, samt at der indføres krav om forøget plads og rodemateriale. Implementeringen heraf drøftes som led i Fireparten for fremtidens griseproduktion. Regeringens ambition er, at forbuddet mod halekuperinger er fuldt indfaset og reelt efterleves i 2030 samt at forbud mod ekstremavl er fuldt indfaset og reelt efterleves i 2035. Fireparten nedsættes fra januar 2027 og vil forventeligt konkludere i juni 2027.

Forhandlinger om udmøntning af EU's fælles landbrugspolitik fra 2028

Regeringen og aftalepartierne er enige om at arbejde for en ambitiøs ny landbrugspolitik i EU i den næste budgetperiode, som i højere grad baseres på betalinger for bidrag til styrket natur og biodiversitet, CO2-reduktioner, mindre kvælstof, bedre dyrevelfærd og renere drikkevand frem for direkte betalinger som hektarstøtte og anden koblet støtte.

Regeringen og aftalepartierne er ligeledes enige om at arbejde for at omfordele landbrugsstøtten, så mindre anvendes som direkte hektarstøtte og mere anvendes til f.eks. klima-, miljø-og naturtiltag, regenerativ produktion, økologisk produktion, udvikling af lokale og småskalalandbrug, samt at det gøres nemmere for nye landmænd at overtage og udvikle landbrug.

Rammerne for EU's fælles landbrugspolitik fra 2028 skal ses i sammenhæng med EU-Kommissionens forslag til den flerårige finansielle ramme (MFF) for 2028-2034. EU-Kommissionen har foreslået, at landefordelte midler under EU's flerårige finansielle ramme (MFF) for 2028-2034 udmøntes gennem én national og regional partnerskabsplan (NRP-plan) per medlemsland, hvor midler under EU's fælles landbrugspolitik fra 2028 også vil indgå. Regeringen vil i løbet af 2027 indkalde aftalepartierne og de øvrige partier i Folketinget til forhandlinger om udmøntning af midlerne, herunder EU's fælles landbrugspolitik fra 2028.

Velfærd

Det er centralt for regeringen og aftalepartierne, at Danmark har et stærkt velfærdssamfund.

Vederlagsfri tandpleje for udsatte grupper og førtidspensionister

Regeringen og aftalepartierne vil som led i at modvirke ulighed i sundhed gradvist indføre vederlagsfri tandpleje i det danske samfund med den ambition, at ikke-kosmetiske tandbehandlinger på sigt bliver vederlagsfrie for hele befolkningen. Der nedsættes en ekspertkommission, der skal anvise konkrete modeller for, hvordan gratis tandpleje til hele befolkningen kan være fuldt indfaset i 2035, herunder tiltag, der kan understøtte en tilstrækkelig kapacitet, struktur, økonomi og forebyggende initiativer, der kan styrke tandsundheden. Det sker under hensyn til kapaciteten i tandplejen samt de økonomiske konsekvenser for staten. Ekspertkommissionen skal rapportere til regeringen i januar 2028. I forlængelse af ekspertgruppens arbejde vil regeringen i foråret 2028 indkalde Folketingets partier til drøftelser. Regeringen vil løbende præsentere forslag til finansiering med henblik på at virkeliggøre ambitionen.

Det er desuden regeringen og aftalepartiernes ambition, at der afsættes mindst 4 mia. kr. i 2030 til vederlagsfri tandpleje. Regeringen vil løbende præsentere forslag til finansiering med henblik på at virkeliggøre ambitionen. Regeringen og aftalepartierne vil mødes og drøfte den fortsatte realisering af ambitionen i efteråret 2027 mhp. at lade nye grupper omfatte fra 2028.

Som et første skridt afsættes en ramme på 0,6 mia. kr. i 2027 og 0,9 mia. kr. årligt i 2028 og frem til vederlagsfri tandpleje for førtidspensionister og udsatte grupper, herunder mennesker i omsorgstandpleje, specialtandpleje og særordninger. Det vil give nogle af de borgere i vores samfund, der både har det økonomisk svært, og som har et stort behov for tandbehandling, langt bedre adgang til tandpleje end i dag. Der indføres vederlagsfri tandpleje for udsatte grupper fra den 1. januar 2027 og for førtidspensionister fra den 1. juli 2027.

Styrket indsats mod fattigdom og økonomisk udsathed

Regeringen og aftalepartierne er enige om at styrke indsatsen mod fattigdom og sikre bedre økonomiske vilkår for børn og familier i udsatte positioner. Ingen børn skal af økonomiske årsager være afskåret fra at deltage i skolens fællesskaber, og mennesker i økonomisk udsathed skal have bedre muligheder for at fastholde en tryg boligsituation.

Aftalepartierne er derfor enige om en pakke til udsatte med en samlet ramme på 250 mio. kr. i 2027 og ca. 150 mio. kr. årligt i 2028 og frem. Inden for rammen i 2027 er der afsat 77 mio. kr. til øvrige initiativer til udsatte.

Hjælp til børn i økonomisk udsatte familier

Der afsættes 100,0 mio. kr. i 2027 til at dække afledte udgifter forbundet med skolegang for børn i økonomisk udsatte familier. Rammen skal give kommunerne mulighed for lokalt at give støtte til økonomisk udsatte familier, så familiens økonomi ikke står i vejen for børnenes deltagelse i skolens fællesskaber, herunder tilknyttede fritidstilbud (SFO mv.) og udgifter til skoleudstyr og udflugter. Rammen fordeles til kommunerne med udgangspunkt i andelen af børn indskrevet i almene folkeskoler, hvor husstanden skønnes at være berettiget til mindst 80 pct.

økonomisk fripladstilskud efter dagtilbudsloven. Rammen skal ses i tillæg til de eksisterende muligheder for hjælp, som kommunerne allerede i dag løfter på området

Regeringen og aftalepartierne er enige om på et senere tidspunkt at mødes og drøfte muligheden for at afsætte 100 mio. kr. årligt fra 2028 og frem. Dette skal ses i sammenhæng med en kommende undersøgelse af børns afsavn, *jf. nedenfor*.

1.000 kr. mere i ydelse til aktivitetsparate unge
Regeringen og aftalepartierne vil styrke ungetillægget i kontanthjælpssystemet. Den høje sats for det særlige ungetillæg forhøjes med 1.000 kr. om måneden. Målgruppen for den høje sats er unge i alderen 25-29 år uden forsørgelsespligt og unge under 30 år med forsørgelsespligt, som er aktivitetsparate og modtager kontanthjælp på grundsats eller sats for hjemmeboende. Forbedringen vil omfatte 4.500 unge under 30 år. Regeringen vil søge opbakning til ændringen hos forligskredsen bag Aftale om et nyt kontanthjælpssystem.

Der afsættes 30,0 mio. kr. årligt fra 2028. Såfremt der ikke kan opnås enighed om forhøjelsen, vil aftalepartierne disponere midlerne til en alternativ anvendelse til fattigdomsbekæmpelse.

Styrket hjælp til boligudgifter
Den eksisterende pulje til huslejetilskud til økonomisk udsatte borgere forhøjes med yderligere 25,0 mio. kr. årligt i 2027-2029 og 20,0 mio. kr. i 2030, så der samlet afsættes 55,0 mio. kr. årligt i 2027-2029 og 50,0 mio. kr. i 2030. Puljen skal give kommunerne mulighed for at yde målrettede huslejetilskud til økonomisk udsatte borgere med høje boligudgifter, som enten er i risiko for at blive sat ud af deres bolig, eller som ikke har råd til at flytte ind i en bolig. Puljen vil fremadrettet blive fordelt til alle kommuner.

Flere lommepenge til anbragte børn
Der afsættes 15,0 mio. kr. årligt til at forhøje niveauet for lommepenge til anbragte børn. Fra 2028 og frem indføres der lovkrav, der giver en rettighed til lommepenge for anbragte børn.

Undersøgelse af børns afsavn
Der afsættes 4,0 mio. kr. i 2027 til en landsdækkende undersøgelse af afsavn blandt børn og unge. Undersøgelsen skal kortlægge afsavn på tværs af indkomstgrupper og inddrage børnenes egne perspektiver. Undersøgelsen skal samtidig opstille faste indikatorer til løbende at kunne følge udviklingen i børns afsavn og fremlægge konkrete anbefalinger til at støtte børn med afsavn. Undersøgelsen igangsættes i 2027, og anbefalingerne skal danne grundlag for politiske drøftelser medio 2028. Aftalepartierne inddrages i udformningen af undersøgelsen.

Bedre muligheder for kommunal hjælp til boligudgifter
Regeringen og aftalepartierne er enige om at give kommunerne bedre muligheder for at forebygge hjemløshed og udsættelser gennem økonomisk hjælp til udsatte borgere. Regeringen vil derfor i folketingsåret 2026-2027 fremsætte lovforslag, der giver kommunerne selvstændig hjemmel til at anvende egne midler til at yde midlertidig løbende og forebyggende hjælp til huslejeudgifter til personer, der ikke har mulighed for at betale deres husleje. Hjælpen tildeles efter en individuel og konkret vurdering af borgerens økonomiske forhold. Forslaget vil således også gælde for hjemløse. Forslaget vil gælde for alle kommuner.

Hjælpen kan ydes med op til 2.400 kr. om måneden i op til 12 måneder med mulighed for forlængelse. Hjælpen tilrettelægges, så den ikke modregnes i andre offentlige ydelser.

Der afsættes 45,0 mio. kr. årligt i 2028-2029 og 50,0 mio. kr. årligt fra 2030.

Regeringen og aftalepartierne er enige om at genbesøge og evaluere initiativet med særligt fokus på, hvordan initiativet hjælper børnefamilier. Evalueringen foretages i 1. kvartal 2029.

Lempelse af konsekvensen ved manglende efterlevelse af dokumentationskravet for fritidstillægget i kontanthjælpssystemet
Regeringen og aftalepartierne ønsker at lempe konsekvensen ved manglende efterlevelse af dokumentationskravet for fritidstillægget i kontanthjælpssystemet. Efter de gældende regler stopper udbetalingen af fritidstillæg, hvis forældre, der modtager kontanthjælp, ikke løbende indleverer dokumentation for, at der er afholdt udgifter til barnets fritidsaktiviteter. Kontanthjælpsmodtagere skal ikke længere kunne miste retten til fritidstillæg helt, hvis de ikke afleverer dokumentation. I stedet vil fritidstillægget ophøre for en enkelt måned, og derefter blive udbetalt igen. Det er fortsat en betingelse for at modtage fritidstillæg i alle årets måneder, at der løbende indleveres dokumentation for afholdte udgifter til barnets fritidsaktiviteter.

Regeringen vil søge opbakning til ændringen hos forligskredsen bag Aftale om et nyt kontanthjælpssystem.

Der afsættes 2,0 mio. kr. årligt fra 2028. Såfremt der ikke kan opnås enighed i forligskredsen herom, vil aftalepartierne disponere midlerne til en alternativ anvendelse til fattigdomsbekæmpelse.

Ramme til øvrige initiativer til udsatte
Det er vigtigt for regeringen og aftalepartierne at støtte op om civilsamfundet og de mange aktører, der hver dag yder en særlig indsats for at hjælpe samfundets udsatte.

Regeringen og aftalepartierne er enige om at afsætte 77,0 mio. kr. i 2027 og 1,0 mio. kr. i 2028 til øvrige initiativer målrettet samfundets udsatte og civilsamfundsorganisationer. Det kan fx være Børns Vilkårs bisidderordning, Jordforbindelse i Vendsyssel og Danners rådgivningstilbud, Foreningen LEV, De Anbragtes Vilkår og Stenbroens Jurister.

Regeringen og aftalepartierne vil hurtigst muligt i 2026 aftale den konkrete udmøntning af rammen.

Regeringen og aftalepartierne ser desuden med stor alvor på sager, hvor myndigheder svigter deres ansvar overfor børn og unge, herunder børn og unge der er anbragt udenfor deres hjem. Regeringen og aftalepartierne er enige om, at det er vigtigt, at børn og unge, der har oplevet alvorlige myndighedssvigt, kan få prøvet deres sag, *jf. afsnit nedenfor*.

Forbedringer af tidlig pension mv.
Regeringen, Enhedslisten og Alternativet er enige om at forbedre ordningen for tidlig pension for at styrke trygheden for danskere med lange og ofte hårde arbejdsliv bag sig. Ydelsen forhøjes med 3.162 kroner pr. måned fra 1. januar 2027 og den tidligste tilgangsalder i tidlig

pension fastholdes for årgang 1963-1965, så den planlagte forhøjelse fra 64 til 65 år fra 1. januar 2027 ikke gennemføres. Dermed udvides perioden med mulighed for tidlig pension fra 3 til 4 år for de berørte årgange. Regeringen og aftalepartierne er desuden enige om at lempe modregningsreglerne for tidlig pension, efterløn og fleksydelse for blandt andet at gøre det mere attraktivt at arbejde ved siden af.

Der afsættes 600 mio. kr. i 2027, 1.090 mio. kr. i 2028, 1.360 mio. kr. i 2029 og 1.560 mio. kr. i 2030.

Initiativer på socialområdet i 2026

Regeringen og aftalepartierne er enige om at gennemføre en række ekstraordinære initiativer på socialområdet i 2026, der blandt andet har fokus på at styrke vilkårene for udsatte børn.

Der er prioriteret 99 mio. kr. i 2026, *jf. boks 2*.

Boks 2
Initiativer på socialområdet i 2026

- 30,0 mio. kr. i 2026 til en forhøjelse af julehjælpspuljen, fordelt som forhøjede direkte tilskud til de 16 organisationer, der allerede har fået tilskud til uddeling af julehjælp i 2026.
- 3,0 mio. kr. i 2026 til Red Barnet til at styrke eksisterende eller igangsætte nye tiltag inden for organisationens arbejde i Danmark, herunder indsatser vedrørende børnefattigdom og afsavn.
- 3,0 mio. kr. i 2026 til Børns Vilkår til at styrke eksisterende eller igangsætte nye tiltag målrettet børn og unge i udsatte positioner.
- 3,0 mio. kr. i 2026 til Røde Kors til at styrke eksisterende eller igangsætte nye tiltag inden for organisationens arbejde i Danmark.
- 10,0 mio. kr. i 2026 til forhøjelse af den eksisterende ansøgningspulje til sommerferieophold for socialt udsatte familier med hjemmeboende børn samt opfølgende sociale aktiviteter.
- 1,0 mio. kr. i 2026 til LGBT Asylum.
- 3,0 mio. kr. i 2026 til Børns Vilkårs bisidderordning.
- 5,0 mio. kr. i 2026 til en forhøjelse af ansøgningspuljen til koloniophold mv. for børn og unge med handicap og deres forældre og søskende til forhøjelse af den eksisterende ansøgningspulje til koloniophold.
- 5,0 mio. kr. i 2026 til en forhøjelse af den eksisterende ansøgningspulje til nødovernatningstilbud til oprettelse af midlertidige nødovernatningstilbud, som gadesovende kan benytte til akut overnatning i vintermånederne, og bl.a. modvirke de helbredsmæssige problemer, som målgruppen kan opleve.
- 36,0 mio. kr. i 2026 til forhøjelse af ansøgningspuljen til at styrke specialiseret behandling og rådgivning til mennesker med senfølger efter seksuelle overgreb i barndommen og ungdommen.

Løft på 1.000 kr. pr. måned til folkepensionister, der har mindst

Regeringen, Enhedslisten og Alternativet ønsker at give en ekstra håndsrækning til de folkepensionister, der har mindst. Derfor vil der blive indført et permanent løft i den månedlige ydelse svarende til 1.000 kr. om måneden til de folkepensionister, der har mindst. Den månedlige ydelse vil – ligesom de andre tillæg i pensionssystemet – være indkomst- og formueafhængig.

Der afsættes en ramme til tiltaget på 2,1 mia. kr. årligt.

Forebyggelsesfond

Regeringen og aftalepartierne ønsker at investere i forebyggelse, så flere mennesker kan leve et sundere liv og fastholde tilknytningen til arbejdsmarkedet. Der afsættes 50 mio. kr. i 2027 til opbygning af fonden og de første indsatser.

Forebyggelsesfonden vil blive etableret med bl.a. det formål at gennemføre systematiske in vesteringer i forebyggelsesindsatser med dokumenteret effekt med henblik på øget arbejds-markedsdeltagelse mv. Samtidig skal fonden understøtte en evidensbaseret vidensopsamling med en tæt kobling mellem fonden og følgeforskningsprojekter på fondens indsatser.

Likviditetstilskud til særligt udsatte kommuner i 2028

Regeringen og aftalepartierne er enige om, at regeringen i forbindelse med den kommende økonomiaftale, der indgås i 2027, vil lægge op til at aftale yderligere likviditetstilskud målrettet få særligt udsatte kommuner i 2028.

Udvidelse af retten til ledsagelse

Regeringen og aftalepartierne er enige om at undersøge muligheden for at udvide retten til ledsagelse for personer med en betydelig og varig funktionsnedsættelse i form af et svært udviklingshandicap, som bor på et længerevarende botilbud. Undersøgelsen igangsættes medio 2027.

Børn og unge

Det er vigtigt for regeringen og aftalepartierne, at alle børn i Danmark får en god opvækst.

Ramme til initiativer i "Børnenes Danmark"

Regeringen og aftalepartierne ønsker at styrke mulighederne for vores børn og unge. Derfor igangsættes en række initiativer, der gavner mulighederne, læringen og trivslen for børn og unge. Det er blandt andet aftalt, at der i 2027 redegøres for udviklingen i minimumsnormeringerne, herunder hvilket personale der indgår, samt om lovgivningen har medført, at normeringerne reelt er løftet på alle institutioner.

Der afsættes i alt 1.200,0 mio. kr. i 2027 og 1.100,0 mio. kr. årligt i 2028-2030. Regeringen, Enhedslisten og Alternativet har herunder aftalt at afsætte 200,0 mio. kr. i 2027 og 100,0 mio. kr. årligt i 2028-2030 til forebyggelse af skolelukninger og udvikling af skoler i landdistrikter.

Initiativer til at styrke indsatsen mod unges brug af opioider

Regeringen og aftalepartierne er enige om, at der nedsættes en taskforce, der skal styrke indsatsen mod unges brug af opioider. Der afsættes en ramme til initiativer fra taskforcen, der har til formål at styrke indsatsen mod unges brug af opioider, f.eks. inden for behandlingstilbud og forebyggelse.

Der afsættes en ramme på 16,7 mio. kr. årligt i 2028-2030.

Styrkelse af LGBT+ elevers trivsel

Regeringen, Enhedslisten og Alternativet er enige om at styrke civilsamfundsindsatser, der modvirker homofobi i grundskolen og på ungdomsuddannelserne. Indsatsen skal også omfatte fri- og privatskoler.

Regeringen og aftalepartierne er enige om at afsætte 4,5 mio. kr. årligt i perioden 2027-2030 til LGBT+ Danmark, hvilket muliggør en videreførelse og udvidelse af den eksisterende indsats "Skole for alle". Herudover afsættes 0,5 mio. kr. årligt til organisationen Sabaah, der arbejder for at forbedre vilkårene for minoritetsetniske LGBT+ personer, for at inddrage deres særlige kompetencer og viden i indsatsen.

Der afsættes i alt 5,0 mio. kr. årligt i 2027-2030 til initiativerne.

Myndighedssvigt og forældelsesfrister i sager vedrørende børn og unge under 18 år

Regeringen og aftalepartierne ser med stor alvor på sager, hvor myndigheder svigter deres ansvar overfor børn og unge, herunder børn og unge der er anbragt udenfor deres hjem. Regeringen og aftalepartierne er enige om, at det er vigtigt, at børn og unge, der har oplevet alvorlige myndighedssvigt, kan få prøvet deres sag.

I dag gælder der ingen forældelsesfrist i sager, hvor en forvaltningsmyndighed har svigtet et barn eller en ung, der har været udsat for overgreb. Det er dog ikke alle myndighedssvigt som relaterer sig til overgreb.

Regeringen vil derfor inden udgangen af marts 2027 udarbejde et beslutningsgrundlag om muligheden for at ændre forældelsesloven ved en udvidelse af den eksisterende undtagelse fra forældelse i forhold til børn og unge under 18 år. Beslutningsgrundlaget skal omfatte muligheden for, at en ændring af forældelsesloven kan have virkning for både krav vedrørende fremtidige sager og krav vedrørende tidligere sager, uanset om disse krav allerede er forældede efter de forældelsesregler, som gælder i dag.

Regeringen og aftalepartierne er enige om betydningen af børn og unges ret til at kende eget ophav og egen livshistorie, hvorfor børn og unge skal have mulighed for indsigt i de forhold og beslutninger, der har haft betydning for deres liv. Dette forudsætter adgang til relevant dokumentation. Regeringen og aftalepartierne ser derfor frem til, at der senest i foråret 2027 – og som forudsat i beretning om forældelsesfrister på børneområdet og myndighedssvigt afgivet af Socialudvalget i oktober 2026 – udarbejdes et beslutningsgrundlag, der beskriver mulighederne for, at private tilbud på socialområdet forpligtes til at bevare og sikre dokumentationsmateriale i sager om anbringelse i private tilbud.

Sammenhæng mellem land og by

Danmark er et lille land med en stærk sammenhængskraft. Det er vigtigt for regeringen og aftalepartierne, at det er attraktivt at bo både i byerne og på landet. Regeringen vil derfor iværksætte en helhedsplan mellem staten og landkommuner, som skal adressere landkommunernes udfordringer og understøtte, at Danmark bindes bedre sammen på tværs. Helhedsplanen kan fx indeholde elementer vedrørende bosætning og boligmassen, nær velfærd, transport og styrkelse af det lokale erhvervsliv.

Bosætning og attraktive lokalsamfund i landdistrikterne

Attraktive boliger og lokalsamfund har betydning for mulighederne for bosætning og udvikling i landdistrikterne. Regeringen, Enhedslisten og Alternativet er derfor enige om at afsætte midler til initiativer, der fremmer tilflytning til og bosætning i landdistrikterne. Midlerne kan fx anvendes til renovering af eksisterende boliger og til lokale kulturaktiviteter. Regeringen og aftalepartierne aftaler i 1. kvartal af 2027, hvordan midlerne konkret udmøntes med henblik på at sikre fuldt afløb for de afsatte midler i 2027.

Der afsættes en ramme på 20,0 mio. kr. årligt i 2027-2028.

Støtte til lokale folkemøder

Lokale folkemøder skaber rammerne for samtale og debat om aktuelle samfundsspørgsmål og bringer borgere, organisationer og andre aktører sammen. Regeringen, Enhedslisten og Alternativet er derfor enige om at understøtte lokale folkemøder i hele landet. Med aftalen styrkes mulighederne for at understøtte demokratisk debat og folkeligt engagement på tværs af landet. Regeringen og aftalepartierne ønsker at prioritere følgende folkemøder:

- Madens folkemøde
- Folkemødet Møn
- Skivemødet
- Folkets Folkemøde (Stubbekøbing)
- Kulturmødet Mors

Der afsættes 5,0 mio. kr. årligt i 2027-2030 til at understøtte lokale folkemøder.
Udmøntningen sker via en direkte tildelingsmodel.

Rød løber-ordning for landdistrikter

Regeringen og aftalepartierne vil sætte ind når lovgivning, regler og barrierer spænder ben for den lokale udvikling. Derfor afsættes 12,0 mio. kr. årligt fra 2027-2030 til en ny rød løber-ordning for landkommuner, der skal bidrage til at få lokale projekter i landdistrikterne til at lykkes. Rød løber-ordningen etableres som en ny enhed i Plan- og Landdistriktsstyrelsen i Nykøbing Falster.

Øvrige initiativer

Det flerårige statslige arbejdsprogram

Aftalepartierne noterer sig regeringens implementering af de konkrete administrationsbesparelser i 2027, der følger af det statslige arbejdsprogram, *jf. faktaark om udmøntning af administrationsbesparelser i 2027*. Det gælder også allerede gennemførte og varslede tilpasninger på ministerområderne.

Der henvises til faktaark om udmøntning af administrationsbesparelser i 2027.

Lokale initiativer

Regeringen, Enhedslisten og Alternativet er enige om at udmønte midler til en række midlertidige lokale initiativer på tværs af landet.

Den samlede oversigt over initiativer, der udmøntes fra pulje til lokale initiativer, fremgår af Appendiks: Udmøntning af pulje til lokale initiativer.

Der afsættes 77,3 mio. kr. i 2027.

Styrket indsats for udtrapning af psykofarmaka i almen praksis

Regeringen og aftalepartierne er enige om at styrke indsatsen for udtrapning af psykofarmaka i de almenmedicinske tilbud. Den styrkede indsats omfatter efteruddannelse af speciallæger i almen medicin og praksispersonale samt udvikling af kvalitetsforløb, der understøtter medicingennemgang, individuelle udtrapningsplaner og systematisk opfølgning hos egen læge. Midlerne udmøntes gennem det eksisterende kvalitets- og efteruddannelsessamarbejde for de almenmedicinske tilbud.

Der afsættes 10,0 mio. kr. årligt i 2027-2030.

Permanentgørelse af fradrag for reparation af hårde hvidevarer

Reparation af hårde hvidevarer indgår midlertidigt til og med 2027 som en af de serviceydelser, der indgår i servicefradraget. Med aftalen gøres udvidelsen af servicefradraget permanent.

Der afsættes 15 mio. kr. fra 2028 og frem.

Opfølgning på ekspertgruppe om den danske model

Regeringen og aftalepartierne er enige om at styrke den danske model og vil følge op på arbejdet i den hurtigtarbejdende ekspertgruppe, der skal kortlægge den danske models samfundsøkonomiske værdi og komme med anbefalinger til, hvordan modellen kan styrkes.

Når ekspertgruppen har afsluttet sit arbejde medio 2027, vil regeringen indkalde Folketingets partier, herunder aftalepartierne, til drøftelser om konkrete initiativer på baggrund af ekspertgruppens anbefalinger, herunder bl.a. vedrørende fagforeningskontingent samt hvordan

overenskomstbærende parter aflastes for en del af de udgifter, som de løfter på vegne af hele arbejdsmarkedet og samfundet.

Ændring af satsreguleringsmekanismen

Regeringen, Enhedslisten og Alternativet er enige om at forberede en ændring af mekanismen bag satsreguleringen med henblik på, at personer på overførselsindkomster kan få en hurtigere tilpasning af ydelsen i forbindelse med høj inflation. Regeringen og aftalepartierne er enige om, at grundlaget for reguleringen af ydelserne fortsat skal være lønudviklingen, så ydelserne i takt med en efterfølgende normalisering af inflationen gradvist skal vende tilbage til niveauet ved den gældende regulering. Regeringen indkalder i 1. halvår 2027 til drøftelser om ændring af satsreguleringsmekanismen.

Styrket indsats mod partnervold, partnerdrab og vold mod børn

Regeringen og aftalepartierne er enige om at styrke indsatsen mod partnervold, partnerdrab og vold mod børn. Regeringens kommende langsigtede strategi mod partnervold og -drab skal ses i sammenhæng med den kommende langsigtede strategi mod vold mod børn og vold i hjemmet. Der afsættes med denne finanslov 25 mio. kr. i 2027 og 50 mio. kr. årligt i 2028-2030 til en indsats mod partnervold og -drab.

Desuden afsættes akut 10 mio. kr. i 2027 til Danners indsatser for at forebygge vold, *Sig det til nogen* og *Sig det til nogen migrant*, og til indsatsen for pårørende, *Jeg er her også.*

Et bæredygtigt og demokratisk erhvervsliv

Regeringen og aftalepartierne ønsker at videreføre og styrke den danske andelstradition og styrke demokratiske virksomheder som fundament for et langsigtet, ansvarligt og lokalt forankret erhvervsliv. Regeringen vil derfor udarbejde en national handlingsplan for demokratiske virksomheder og medarbejdereje, som skal styrke demokratisk iværksætteri, udbrede kendskabet til medarbejdereje og fremme mulighederne for generations- og ejerskifte til medarbejdereje. Muligheden for at aktivere midler fra erhvervsfremme undersøges i den forbindelse. Aftalepartierne inddrages i arbejdet med handlingsplanen.

Passagerafgift for privatfly

Aftalepartierne er enige om, at privatfly skal omfattes af passagerafgiften. Regeringen vil derfor i løbet af 2027 indkalde til drøftelser af, hvordan privatfly kan omfattes af passagerafgiften.

Ramme til yderligere lokale og mindre initiativer

Regeringen og aftalepartierne er enige om at afsætte 33,1 mio. kr. i 2027, 20,0 mio. kr. i 2028 og 15,0 mio. kr. årligt i 2029-2030 til yderligere lokale og mindre initiativer, *jf. boks 3*.

Boks 3
Yderligere lokale og mindre initiativer

- 4,0 mio. kr. årligt i 2027-2030 til Forbrugerombudsmanden
- 2,0 mio. kr. årligt i 2027-2030 til Dansk Naturgræsning
- 2,0 mio. kr. årligt i 2027-2030 til Foreningen Andelsgaarde
- 2,0 mio. kr. årligt i 2027-2030 til Almene Kunstklubber
- 5,0 mio. kr. i 2027 og 1,0 mio. kr. årligt i 2028-2030 til Center for Fremtidens Kystkultur
- 3,0 mio. kr. i 2027 til Blafferskolen
- 1,0 mio. kr. årligt i 2027-2030 til Jul på Hjul (Det Runde Bord)
- 1,0 mio. kr. i 2027 til Netværket af Ungeråd
- 2,0 mio. kr. årligt i 2027-2030 til FitforKids
- 2,8 mio. kr. i 2027 til Kulturhusene Danmark
- 5,0 mio. kr. årligt i 2027-2028 til lokale energifællesskaber
- 1,0 mio. kr. årligt i 2027-2030 til Sammenslutningen af Danske Småøer
- 2,3 mio. kr. i 2027 til Dansk Flygtningehjælps frivillige integrationsarbejde

Efterforskning af internationale forbrydelser under NSK

Regeringen og aftalepartierne noterer sig, at der er en specialiseret gruppe under National Enhed for Særlig Kriminalitet (NSK), som bl.a. beskæftiger sig med sager om folkedrab, forbrydelser mod menneskeheden, krigsforbrydelser og tortur samt visse sager om andre alvorlige forbrydelser begået i udlandet, f.eks. sager om brud på EU's sanktioner mod Rusland m.fl.

Finansiering

Regeringen, Enhedslisten og Alternativet er enige om følgende finansiering:

- Udmøntning af forhandlingsreserve mv.
- Fastholdelse af afgift på chokolade og slik
- Beskatning af tech-virksomheder
- Passagerafgift på krydstogtskibe
- Loft over rentefradrag
- Omlægning af boafgiften
- Omprioritering af midler på energi-, klima- og klimatilpasningsområdet
- Omlægning af offentlige enheders realkreditlån
- Administrationsbesparelser
- Boligstøtte mv.
- Omprioritering af reserve til Sund & Bælts administration af kilometerbaseret vejafgift for lastbiler mv.
- Omprioritering af midler fra Aftale om grøn luftfart i Danmark
- Omprioritering af reservation til Togfonden
- Omprioritering af ramme til hjernerystelse
- Omprioritering af tilskudsordning til lagring af biokul fra pyrolyse
- Omprioritering af tilskud til privat skovrejsning
- Omprioritering af midler afsat til kompensation ifm. ny kvælstofreguleringsmodel

Udmøntning af forhandlingsreserve mv.

Regeringen og aftalepartierne er enige om at udmønte forhandlingsreserven mv., der er afsat til finansloven for 2027.

Fastholdelse af afgift på chokolade og slik

Regeringen og aftalepartierne er enige om at fastholde afgiften på chokolade og slik. Fastholdelsen af afgiften forventes at indebære, at forbruget af chokolade og slik vil være lavere, end hvis afgiften afskaffes.

Initiativet skønnes at tilvejebringe et finansieringsbidrag på 2,3 mia. kr. i 2027 og 2028 og 2,2 mia. kr. i 2029 og 2030.

Beskatning af tech-virksomheder

Regeringen og aftalepartierne ønsker en skærpet regulering af tech-giganterne, herunder at tech-giganterne bidrager med en øget skattebetaling til samfundet. Derfor er partierne enige om at indføre en tech-skat, der skal tilvejebringe finansiering på 1 mia. kr. årligt fra 2029 og frem.

Passagerafgift på krydstogtskibe

Aftalepartierne er enige om at indføre en afgift på 300 kr. pr. passager på krydstogtskibe, der anløber havne i København og Aarhus, og en afgift på 200 kr. pr. passager på krydstogt-

skibe, der anløber danske havne i resten af landet. Afgiften skal bidrage til, at krydstogtturismen i højere grad betaler for den belastning, som skibene kan medføre i form af bl.a. forurening, støj og trængsel. Afgiften forventes hovedsageligt at blive betalt af udenlandske gæster.

Initiativet skønnes at medføre et årligt merprovenu efter tilbageløb på ca. 400 mio. kr. fra 2028.

Loft over rentefradrag

Regeringen og aftalepartierne er enige om at indføre et loft over fradrag for negativ nettokapitalindkomst (rentefradraget) på 150.000 kr. for enlige og 300.000 kr. for gifte og sambeskattede. Et loft over rentefradraget er målrettet personer med store renteudgifter, herunder boligejere med større boligværdier. Loftet indføres som et loft på fradrag for negativ nettokapitalindkomst.

Initiativet skønnes at tilvejebringe et finansieringsbidrag på ca. 0,6 mia. kr. i 2028, 0,7 mia. kr. i 2029 og 0,8 mia. kr. i 2030 efter tilbageløb.

Omlægning af boafgiften

Regeringen og aftalepartierne er enige om at omlægge boafgiften fra 2028 for at målrette beskatningen mod store arvesummer. Partierne er enige om, at bundfradraget, hvor der ikke betales boafgift, hæves til 566.000 kr. (2027-niveau), og der indføres et nyt progressionstrin på yderligere 15 pct. for den del af boet, som overstiger 10 mio. kr. (2027-niveau). Det nye progressionstrin skal ikke gælde for generationsskifte af erhvervsvirksomheder.

Initiativet skønnes at tilvejebringe et finansieringsbidrag på 0,1 mia. kr. i 2028 og 0,25 mia. kr. årligt fra 2029 og frem efter tilbageløb og adfærd.

Omprioritering af midler på energi-, klima- og klimatilpasningsområdet

Regeringen og aftalepartierne er enige om at omprioritere en række midler på energi-, klima- og klimatilpasningsområdet for at sikre en mere målrettet anvendelse og tværgående prioritering af eksisterende midler. Omprioriteringen bidrager med konkret finansiering, der kan understøtte ambitioner om en omfattende elektrificering af Danmark. Der omprioriteres midler fra allerede afsatte rammer og reserver, som i overvejende grad endnu ikke er igangsat eller implementeret, eller hvor formål for anvendelsen af midlerne endnu ikke er besluttet.

Initiativet skønnes at tilvejebringe et finansieringsbidrag på 0,5 mia. kr. i 2027, 0,6 mia. kr. årligt i 2028-2029 og 0,2 mia. kr. i 2030.

Omlægning af offentlige enheders realkreditlån

Offentlige enheder betaler i dag en højere rente og bidragssats på realkreditlån end ved finansiering til statsrenten. Regeringen og aftalepartierne er derfor enige om at afsøge en model, hvor realkreditgæld omlægges til lån fra staten.

Initiativet skønnes at tilvejebringe et finansieringsbidrag på ca. 0,3 mia. kr. fra 2028 og frem.

Administrationsbesparelser

Regeringen og aftalepartierne er enige om at øge de forudsatte besparelser på ministerområderne med 0,5 mia. kr. i 2030. Det ekstra provenu skal bl.a. ses i sammenhæng med etableringen af en AI-accelerationsfond, der skal finansiere og understøtte implementeringen af udvalgte løsninger inden for kunstig intelligens med stort potentiale i den offentlige sektor.

Administrationsbesparelserne indfases frem mod 2030 med 100 mio. kr. i 2028, 200 mio. kr. i 2029 og 500 mio. kr. i 2030.

Aftalepartierne noterer sig, at regeringen som følge af det statslige arbejdsprogram vil frigøre besparelser i uddannelsesadministrationen og i den generelle administration på de selvejende uddannelsesinstitutioner på Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriets område. Besparelsen skal ses i tillæg til den forudsatte besparelse i forskningsadministration i det statslige arbejdsprogram, som omprioriteres til selve forskningen inden for sektoren.

Frigørelsen af administrationsbesparelserne på selvejende uddannelsesinstitutioner bidrager med finansiering på ca. 0,2 mia. kr. i 2028, 0,3 mia. kr. i 2029 og 0,5 mia. kr. i 2030.

Boligstøtte mv.

Regeringen og aftalepartierne er enige om at begrænse de offentlige udgifter til boligstøtte mv. i 2028 og frem på en social retfærdig måde svarende til et provenu på 250 mio. kr. i 2028, 400 mio. kr. i 2029 og 600 mio. kr. i 2030.

Regeringen og aftalepartierne vil i indeværende Folketingssamling afsøge modeller for målretning af boligstøtten mv., der realiserer ovenstående provenu, herunder ved bl.a. at se på modtagernes formue. De nye krav vil alene skulle gælde for nye ansøgere.

Såfremt de besluttede ændringer indebærer et stigende provenu efter 2030, er regeringen og aftalepartierne enige om at drøfte anvendelsen af det yderligere provenu efter 2030 på boligpolitiske initiativer, herunder etablering af betalbare boliger.

Initiativet skal tilvejebringe et finansieringsbidrag på 250 mio. kr. i 2028, 400 mio. kr. i 2029 og 600 mio. kr. i 2030.

Omprioritering af reserve til Sund & Bælts administration af kilometerbaseret vejafgift for lastbiler mv.

Regeringen og aftalepartierne er enige om at omprioritere reserven til Sund & Bælts administration af kilometerbaseret vejafgift for lastbiler mv. Omprioriteringen skal ses i lyset af, at Sund & Bælt indtil videre har kunnet afholde selskabets udgifter til administration af den kilometerbaserede vejafgift for lastbiler inden for selskabets grundbevilling.

Initiativet skønnes at tilvejebringe et finansieringsbidrag på 47,4 mio. kr. årligt fra 2029 og frem.

Omprioritering af midler fra Aftale om grøn luftfart i Danmark

Regeringen, Enhedslisten og Alternativet er enige om at omprioritere midler i 2027-2030 fra pulje til grøn indenrigsrute i 2025, pulje til helt grøn indenrigsluftfart i 2030 samt pulje til grøn omstilling af luftfarten afsat med Aftale om Grøn luftfart i Danmark af december 2023. Der lægges op til at fastholde en reservation på 150 mio. kr. i 2027 til genudbud af en grøn indenrigsrute i 2028-2030 samt at afsætte 100 mio. kr. årligt i 2028 og 2029 til en ny pulje, der skal understøtte udvikling af PtX-flybrændstoffer. Omprioritering af de øvrige midler fra aftalen i 2027-2030 skal bidrage til at finansiere tiltag om gratis kollektiv transport til unge.

Initiativet tilvejebringer et finansieringsbidrag på 67 mio. kr. i 2027, 271 mio. kr. i 2028, 352 mio. kr. i 2029 og 540 mio. kr. i 2030.

Omprioritering af reservation til Togfonden

Regeringen og aftalepartierne er enige om at udmønte en andel af reservationen til Togfonden til at medfinansiere gratis kollektiv transport for unge under 22 år fra 1. januar 2029. Aftalepartierne noterer sig samtidig, at regeringen løbende vil gøre status med henblik på at sikre et tilstrækkeligt niveau af vedligehold og udbygning af kapacitet frem mod 2035 og prioritere midler hertil.

Initiativet tilvejebringer et finansieringsbidrag på 0,2 mia. kr. i 2029 og 0,4 mia. kr. i 2030.

Omprioritering af ramme til hjernerystelse

Der lægges op til at omprioritere en ramme, der er afsat til at styrke hjernerystelsesområdet.

Initiativet tilvejebringer et finansieringsbidrag på 40,9 mio. kr. årligt fra 2027 og frem.

Omprioritering af tilskudsordning til lagring af biokul fra pyrolyse

Regeringen og aftalepartierne er enige om at omprioritere 40 mio. kr. i 2028, 100 mio. kr. i 2029 og 200 mio. kr. i 2030 fra tilskudsordning til lagring af biokul fra pyrolyse. Muligheden for omprioritering af midlerne skal ses i lyset af, at en række af forudsætningerne for udbuddet af puljen har ændret sig ift. den oprindelige tidsplan, hvilket også har ført til, at udbuddet er besluttet udskudt. Det skyldes blandt andet, at resultaterne fra miljøundersøgelserne og risikovurderingen er forsinket, og at der derfor vurderes at være risiko for få eller ingen bud, hvis den oprindelige tidsplan blev fastholdt. Efter omprioriteringen vil der fortsat være afsat 61,6 mio. kr. i 2028, 120,3 mio. kr. i 2029 og 202,9 mio. kr. i 2030 til opskalering af markedet for lagring af biokul fra pyrolyse frem mod 2030. Det skønnes, at tilskudspuljen til pyrolyse efter omprioriteringen fortsat vil kunne indfri en skønnet reduktionseffekt på 0,1 mio. ton CO_2 i 2030.

Omprioritering af tilskud til privat skovrejsning

Regeringen og aftalepartierne er enige om at omprioritere 200 mio. kr. i 2027 og 100 mio. kr. i 2028 fra tilskudspuljen til privat skovrejsning. Omprioriteringen skal ses i lyset af, at der i 2025 og 2026 har været betydeligt lavere søgning på puljen end den afsatte bevilling, hvorfor der også vurderes at være risiko for, at der ikke kan opnås fuldt afløb for den afsatte bevilling i de kommende år. Med omprioriteringen vil der fortsat være afsat 524,9 mio. kr. i 2027 og 690,2

mio. kr. i 2028 til tilskud til privat skovrejsning. Med *Aftale om Implementering af et Grønt Danmark* er der aftalt et genbesøg af tilskudsordningen for privat skovrejsning i 2027.

Omprioritering af midler afsat til kompensation ifm. ny kvælstofreguleringsmodel

Regeringen og aftalepartierne er enige om at omprioritere 500 mio. kr. i 2027 fra rammen til kompensation af erhvervets omkostninger ved den nye kvælstofreguleringsmodel (NRM). Omprioriteringen skal ses i lyset af, at skønnet for landbrugserhvervets omkostninger ved NRM er nedjusteret efter beregningerne er korrigeret for en fejl i en dataleverance fra Aarhus Universitet. Efter omprioriteringen af midlerne vil det således fortsat være muligt at kompensere landbrugserhvervet svarende til de skønnede omkostninger ved NRM i 2027.

Aftalens karakter

Aftalen har karakter af en stemmeaftale. Parterne er enige om at stemme for den endelige finanslov for 2027, regeringens ændringsforslag til finansloven for 2027, herunder de ændringsforslag, der udmønter det statslige arbejdsprogram, samt de lovændringer, der udmønter aftalen.

Regeringen, Enhedslisten og Alternativet er hertil enige om at stemme for forslag til lov om ændring af lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansåret 2026-2029 med tilhørende ændringsforslag samt forslag til lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansåret 2030 med tilhørende ændringsforslag.

Aftalepartierne vil kun i enighed med regeringen støtte ændringsforslag fra andre partier i forbindelse med 3. behandlingen af finansloven.